

PATVIRTINTA
Valstybinės įmonės Ignalinos atominės
elektrinės generalinio direktoriaus
2020 m. gruodžio 21 d.
įsakymu Nr. ĮsTa-365

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO VALSTYBĖS ĮMONĖJE IGNALINOS ATOMINĖJE ELEKTRINĖJE TVARKOS APRAŠAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo valstybės įmonėje Ignalinos atominėje elektrinėje (toliau – VĮ IAE, įmonė) tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo VĮ IAE tvarką.

2. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas VĮ IAE atliekamas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – KPI), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 ir šia Tvarka.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Korupcija — valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant nurodytas veikas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė — prielaida, kad tam tikri įstaigos veiklą veikiantys išoriniai ir (ar) vidiniai, ir (ar) individualūs rizikos veiksniai sudarys galimybes atsirasti korupcijai.

Korupcijos rizikos veiksniai — individo, institucijos ar proceso bruožai ar ypatybės, kurie padidina korupcinio elgesio, integralumo pažeidimo, neetiško elgesio ar kitos elgsenos, kuri

gali turėti neigiamą poveikį viešojo sektoriaus institucijos tikslams pasiekti, tikimybę. Korupcijos rizikos veiksniai – tai įvairios aplinkybės, kurios gali paskatinti, sukelti ar leisti korupcinį ar neetišką elgesį.

Prevencijos skyrius — VĮ IAE generalinio direktoriaus įgaliotas padalinys vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę.

4. VĮ IAE veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo procesą sudaro šie etapai:

4.1. VĮ IAE veiklos sričių atitikties Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams nustatymas;

4.2. VĮ IAE veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas;

4.3. Motyvuotos išvados dėl įmonės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, surašymas. Motyvuotoje išvadoje išvardijamos veiklos sritys, kuriose buvo nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, kokie rizikos veiksniai buvo nustatyti, kaip jie yra valdomi (kontroliuojami), ar kontrolė yra pakankama, ar reikia imtis papildomų priemonių.

II. SKYRIUS

VĮ IAE VEIKLOS SRIČIŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO 3 DALYJE NUSTATYTIEMS KRITERIJAMS NUSTATYMAS

5. Prevencijos skyrius nustato veiklos sričių atitiktį KPI 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams. Sudarius įmonės veiklų sąrašą, vertinama, ar kiekviena veikla atitinka kurį nors (kuriuos nors) iš kriterijų, kuriais remiantis veiklos sritis būtų priskiriama prie didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė pasižyminčių sričių. Sudarius įmonės veiklų sąrašą, kiekvienos veiklos atžvilgiu įvertinama, ar:

5.1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika. Atitiktis šiam kriterijui nustatoma vertinant, ar per analizuojamąjį laikotarpį VĮ IAE buvo užfiksuoti KPI 2 str. 2 d. nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Taip pat vertinama, ar VĮ IAE buvo užfiksuoti kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai. Vertinama, kad VĮ IAE veikla atitinka šį kriterijų, neatsižvelgiant į minėtų neteisėtų veikų tyrimo baudžiamojo proceso (administracinio teisės pažeidimo bylos nagrinėjimo ar tarnybinio nusižengimo tyrimo) stadiją.

5.2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas. Vertinama, kad įmonės veikla atitinka šį kriterijų, jei nustatoma, kad įmonei suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą priežiūrei, kaip jiems nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi įstatymų, kitų

teisės aktų reikalavimų atitinkamoje valdymo srityje, ar vykdyti kontrolės funkcijas, nesusijusias su įmonės vidaus administravimu.

5.3. Atskirų VĮ IAE darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti. Vertinama, kad VĮ IAE veikla atitinka šį kriterijų, jei nustatoma, kad: darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka neapibrėžti (nepakankamai apibrėžti) VĮ IAE priimtų administracinių aktų ar kitų teisės aktų dispozicijoje, yra įstatymų ir jų įgyvendinimo teisės norminių aktų ir administracinių aktų kolizijų, nepriimti administraciniai aktai, būtini įstatymų ar kitų teisės norminių aktų įgyvendinimui, platūs darbuotojų įgaliojimai priimti sprendimus savo nuožiūra, darbuotojų priimamų administracinių sprendimų ar veiklos kontrolės tvarka, darbuotojų atsakomybė neapibrėžta (nepakankamai apibrėžta) VĮ IAE teisės aktuose ir kt.

5.4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu. Vertinama, kad įmonės veikla atitinka šį kriterijų, nustatant, kad įmonei suteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

5.5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Vertinama, kad VĮ IAE veikla atitinka šį kriterijų, kai VĮ IAE padaliniams ar atskiriems darbuotojams suteikti įgaliojimai savarankiškai priimti sprendimus, susijusius su VĮ IAE turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, viešaisiais pirkimais, taip pat sprendimus administracinio reglamentavimo, administracinių paslaugų teikimo, viešųjų paslaugų teikimo administravimo srityje, kai šie sprendimai susiję kelių rūšių visuomeninių santykių reguliavimu ir (ar) kitų įstaigų valdymo sritimi ar kompetencija, tačiau teisės aktai nenustato prievolės derinti juos su kitomis valstybės ar savivaldybės įstaigomis ir (ar) nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

5.6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija. Rekomenduotina laikyti, kad įmonės veikla atitinka šį kriterijų, jei nustatoma, kad įmonės veikla susijusi su informacijos įslaptinimu ar išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ar jos apsauga ir (ar) atskiri jų darbuotojai yra įslaptintos informacijos rengėjai arba gavėjai.

5.7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų. VĮ IAE veiklos atitiktis šiam kriterijui vertinama tik tuo atveju, jei Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) teisės aktų nustatyta tvarka atliko korupcijos rizikos analizę įmonėje ir jos vadovui pateikė išvadą dėl korupcijos rizikos analizės. Laikytina, kad

VĮ IAE veikla atitinka šį kriterijų, jei STT pateiktoje išvadoje buvo nurodyti konkretūs įmonės veiklos trūkumai ir teiktos rekomendacijos jiems šalinti.

III. SKYRIUS

VĮ IAE VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMAS

6. Prevencijos skyrius, įvertinęs įmonės veiklos sritis ir nustatęs, kad jos atitinka vieną iš KPI 6 str. 3 d. nustatytų kriterijų, šias sritis palygina su ta padėtimi, kuri turėtų būti pagal vertinimo kriterijus (VĮ IAE teisinį statusą nustatančiuose, VĮ IAE veiklą ar tam tikrų funkcijų atlikimą reglamentuojančiuose įstatymuose, kituose teisės norminiuose aktuose įtvirtintus įpareigojimus ir teises prievoles), ir nustato konkrečius korupcijos rizikos veiksnius VĮ IAE veiklos srityje.

7. Prevencijos skyrius, vertindamas veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizuoja įmonės priimtus teisės aktus, sprendimus, atliktus veiksmus ir:

7.1. vertina, ar pasirinktose VĮ IAE veiklos srityse **yra laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų** ar sutarčių, turinčių įtakos įmonės veiklai, ar **priimti visi teisės aktai**, būtini įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų **įgyvendinimui**;

7.2. vertina, ar juose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo **tvarka yra skaidri**, t. y. ar juose įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, aiškūs kriterijai, sprendimo priėmimo terminai, sprendimus priimantys subjektai, aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai, atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos, nustatyta sprendimų apskundimo tvarka ir kt., ar ši nustatyta tvarka pakankama, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų VĮ IAE darbuotojams veikti savo nuožiūra, ar joje nėra perteklinių reikalavimų;

7.3. vertina, **ar yra įtvirtinti** VĮ IAE vidaus kontrolės sistemos funkcionavimo pagrindai, ar veiksmingai funkcionuoja vidaus kontrolės sistema;

7.4. atlieka **kitus būtinus veiksmus** ir būtinus vertinimus.

8. Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, sudaromas ir užpildomas VĮ IAE veiklos analizavimo klausimynas, kuris parengiamas remiantis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, vertinant veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Klausimynas pritaikomas pagal konkrečios analizuojamos veiklos srities specifiką.

9. Atliekant VĮ IAE veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą, aprašomi atliekami veiksmai, atliekamas vertinimas, gauta informacija, surašomi siūlymai. Aprašant nurodoma: struktūrinis padalinys, kurio veiklos srityje buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, analizuotas laikotarpis, įmonės esamos situacijos vertinimo kriterijai, nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, susiję su KPI 6

straipsnio 3 dalyje įtvirtintais kriterijais, pateikiami siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksmų neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo. VĮ IAE veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymas yra pagrindas parengti motyvuotą išvadą dėl VĮ IAE veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo.

10. Tvarkos aprašo 9 punkte nurodytas VĮ IAE veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymas pateikiamas VĮ IAE generaliniam direktoriui, kuris ne vėliau kaip iki kiekvienų metų rugpjūčio 31 d. priima sprendimus dėl pateiktos informacijos bei siūlymų įgyvendinimo (pagal savo kompetenciją) ir dokumentų pateikimo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai.

IV. SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

11. Už VĮ IAE veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimą atsako Prevencijos skyrius.

12. Už neatidėliotiną informacijos, susijusios su VĮ IAE veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimu, pateikimą Prevencijos skyriui atsako VĮ IAE struktūrinių padalinių, iš kurių tokia informacija prašoma, vadovai.

13. Už priimtus sprendimus dėl pateiktos informacijos bei siūlymų įgyvendinimą (pagal savo kompetenciją) ir dokumentų pateikimą Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai iki kiekvienų metų rugpjūčio 31 d. atsako VĮ IAE generalinis direktorius.

V. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Šis aprašas keičiamas, pripažįstamas netekusiu galios generalinio direktoriaus įsakymu.
